

Credit Card

1083 3333 0018 0813

valid from 01/13 - 06/18

MR NAME SURNAME

KÜSZÖBÖN A PÉNZINTÉZETI CLOUD ÁTTÖRÉS

Forintok a felhőben, bankok a mátrixban

Abszurd elképzelés volt néhány évvel ezelőtt, hogy a konzervatív, erősen szabályozott szegmensben működő pénzügyi intézetek a sóvárgó pillantásaikat leplezve, valódi megoldásként tekintsenek a felhőszolgáltatásra. Úgy tűnik elérkezett a pálfordulás ideje. Megvizsgáltuk, hogy milyen kritériumoknak kell teljesülni, hogy egy magyar bank felhős megoldásokat vezessen be, milyen előnyökkel és kockázatokkal jár ez a pénzügyi intézetekre nézve, mi az MNB álláspontja és milyen gyakorlatok vannak a hazai pénzügyi intézetek körében – felhőmustra a pénzügyi szemszögéből.

Az üzleti digitalizáció egyik markáns építőelemévé vált a felhő, egyre több iparág igyekszik kihasználni a benne rejlő potenciált, a kevésbé szigorúan szabályozott szektorokat követően pedig a pénzügyi és az üzletileg kritikus infrastruktúrával operáló piaci szereplők is megjelentek.

Hivatalos ajánlás, közérthető magyarázat

A Magyar Nemzeti Bank 2019-ben kiadott 4/2019. (IV.1.) ajánlása hosszasan részletezi azokat a feltételeket és kritériumokat, amelyeknek meg kell felelnie a pénzügyi intézetnek a közösségi és publikus felhőszolgáltatások bevezetése során. A kiadvány elsődleges céljaként azt fogalmazza meg, hogy a pénzügyi közzététőrendszer szereplői számára gyakorlati útmutatást adjon a közösségi és publikus felhőszolgáltatások igénybevételeiből eredő kockázatok kezeléséhez, valamint a vonatkozó nemzeti és európai uniós jogszabályokban, egyéb szabályozó eszközökben foglalt rendelkezések egységes alkalmazásához.

„A Felügyelet és az intézmények elsődleges prioritása, hogy az ügyfelek adatai a felhő szolgáltatónál legalább akkora (vagy nagyobb) biztonságban legyenek, mint előtte a pénzügyi intézetnél voltak. Ennek biztosítására az ajánlás kiemelt hangsúlyt fektet, ezért megköveteli, hogy a pénzügyi intézet megfelelő gondossággal járjon el mind a szolgáltatás bevezetése, mind annak használata során. Ebbe beletartozik a bevezetés előtt a lehetséges előnyök és kockázatok vizsgálata, illetve a kilépési stratégia elkészítése is, vagyis előre fel kell készülni arra, hogyan cselekszik a vállalat a szolgáltatás esetleges megszűnése esetén”, fogalmazta meg Csányi Péter, a Bankszövetség Digitalizációs Munkacsoportjának elnöke, aki egyben felhívta a figyelmet a másik hangsúlyos dologra, a megfelelő biztonságú működésre, az elvárt IT-biztonsági kontrollok megtartására is. Ennek legjobb eszközei a felhő szolgáltatók IT-biztonsági tanúsítási riportjainak, valamint a szerződésbe épített kontrollokra a megléte és ellenőrzése.

Elkerülhetetlen, és meg is éri a banki digitalizáció

Az elmúlt időszakban minden a digitalizációról szólt, a pandémia pedig feltette a pontot az i-re a szolgáltatások online térbe való szinte teljes költözésével. Iparágfüggetlenül minden piaci szereplő azon van, hogy a számára is elérhető informatikai megoldásokat beépítse a mindennapjaiba.

„A technológiai fejlődés elképesztő lehetőségeket teremt, így stratégiai szempontból hibás, ha lineárisan gondolunk a jövőre. Ha nincs érdemi digitalizáció és hirtelen jönnek éles váltások akár az ügyfelek igényeiben a digitális megoldások felé, ami amúgy is folyamatosan történik már csak a generációváltás miatt is, akár a versenyhelyzetben, akkor már túl késő lesz cselekedni. Tehát, ahogy említettem, a digitális működés elengedhetetlen a bankrendszer jövője szempontjából. Az új versenyhelyzethez a régi szereplők kizárólag a digitalizációs fejlesztés útján zárkozhatnak fel. Ennek hiányában sérülhet a jövedelmezőségük, a tőkeakkumulációjuk és akár a stabil működésük is veszélybe kerülhet”, fogalmazta meg Fábrián Gergely, a Magyar Nemzeti Bank ügyvezető igazgatója.

A szabályozói környezeten túl a bankok digitális kiterjedését az átállás rövid távon magas IT-költségei és a lassabban alkalmazkodó ügyféligények nehezítik

Ha a felhasználói oldalról vizsgáljuk meg a pénzügyi digitalizációt, az internetes bankolás, a mobilbanki megoldások hozzáférhetősége fogyasztói alapelvárassá vált – ami a pénzügyi intézetek számára szakmailag is elengedhetetlen bizonyult.

Amit a bankok a legjobban szeretnek a felhőben

„Használják a bankok a felhőt, de egyelőre óvatosak a kérdésben. A 2021. negyedik negyedéves adatok alapján a hitelintézetek 68 százaléka, a biztosítók 55 százaléka, a pénzforgalmi intézményeknek 80 százaléka használ felhőalapú szolgáltatást, de a többség nem az üzletileg kritikus funkciókra. Az ilyen szolgáltatásokra vonatkozó elvárásrendszer, az MNB ajánlása évek óta stabil, és a pénzügyi intézetek részéről is egyre nagyobb a nyitottság. Az érdemi átállás azonban jelentős technológiai és folyamatfejlesztést igényel, ezért hosszabb időbe telik. Fontos azt is

látni, hogy nem mindenre alkalmasak a cloud megoldások, néhány területen ugyanis a teljes banki kontroll megőrzése szükséges”, tette hozzá Fábán Gergely.

Hasonló véleményen van Csányi Péter, aki szintén arról számolt be, hogy nyitottak a bankok a felhőszolgáltatások igénybevételére, főleg az SaaS-megoldásokra. Egyre inkább előtérbe kerülnek az olyan felhőmegoldások is, amelyek a mesterséges intelligencia, képek, arcok, gesztusok felismerésével, chatbotok használatával kapcsolatos megoldásokat biztosítanak. „Be kell látnunk azonban, hogy a magyar nyelv miatt hátrányban vagyunk. Ennek a hiánynak pótlására több program is elindult. Ezek között egyik kiemelkedő az Innovációs és Technológiai Minisztérium és az OTP Bank közös kezdeményezése, melynek célja ezen nyelvi kihívás kezelése. A legelterjedtebb felhő szolgáltatás típus a magyar bankszektorban az SaaS megoldások, melyen belül például HR-, ITIL-folyamatokat támogató rendszereket, kollaborációs eszközöket vesznek igénybe”, tette hozzá Bankszövetség Digitalizációs Munkacsoportjának elnöke.

A PaaS- és IaaS-szolgáltatások még nem terjedtek el, mert az on-premise megoldások egy olyan tradicionális bank esetében, amelynek megvannak a géptermei, még jóval olcsóbbak, mint a felhős megoldások.

A hazai pénzpiac felhős bankja

A hazai pénzügyi szegmensben a Magyar Bankholding jár élen a diszruptív technológiák alkalmazásában, a felhő és az innovatív technológiák iránti elköteleződésük pedig valószínűleg a szektor többi szereplőjére is hatással lesz, már ami a digitalizáció adta eszköztár kiaknázását illeti.

„A stratégia kiemelt fontosságú eleme a digitális bankolás, amely nemzetközileg is élenjáró fintech-megoldások bevezetését jelenti. A teljesen digitális alapokra épülő bank a piac legmodernebb megoldásait monitorozva és beépítve egy technológiailag fejlett, egyedülálló szolgáltatásokat tömörítő szereplővé válik majd a piacon”, mondta *Pecsenye Roland*, a Magyar Bankholding digitalizációért és operációért felelős vezérigazgató-helyettese.

Ennek első lépése volt év elején, hogy a Bankholding csoport a londoni székhelyű Thought Machine-t választotta partneréül az új, digitális banki világ elindításához. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az egyesült bank a Thought Machine banki alaprendszere, a Vault segítségével hozza majd létre és működteti az épülő, új digitális banki platformot.

„Nem véletlen, hogy a hazai szinten nem volt még olyan bank, amely a szabályozói környezetnek megfelelően és a legmodernebb technológiát használva teljes mértékben a felhőbe költözött volna. Bátran kijelenthető, hogy a Magyar Bankholding cégcsoport, ezen belül a Foundation csapata lépte meg először, hogy a Magyar Nemzeti Bank jóváhagyásával egy olyan core rendszerre váltson, amely teljes mértékben a felhőben működik. Ha a trendeket nézzük, akkor úgy fogalmaznánk, hogy míg a fintech-szereplőknél már a működés része, addig a hagyományos szereplőknél még csak elkezdtek beszívrogni ezek a technológiák.

Egyértelműen a fintech-szereplők katalizálják azt a változást, amelynek nyomására a nagyvállalatok is ebbe az irányba indulnak el, ami a teljes piacon eredményez technológiai eltolódást. Nem kérdés, hogy a felhőalapú technológia a jövő, csak az a kérdés, hogy milyen formában”, mondta el Pecsenye Roland.

Fokozott óvatosság – a felhő pénzügyi árnyai

A felhő számtalan előnyét képesek egyetlen perc alatt beárnyékolni a bankok kiberbiztonsági aggályai. „A felhőben az IT-rendszer ellenőrzése részben kikerül az intézmény fennhatóságából, ami kockázatot jelenthet. Figyelembe kell venni például a felhőszolgáltató szolgáltatási zavarának lehetőségét. A kockázatokat szemlélteti, hogy az Oroszország elleni szankciók és a nagy techcégek kivonulása miatt az orosz állami szervek kénytelenek voltak kiköltözni a felhőből, és két hónapon belül elfogyhat a felhőn kívüli tárhelyük. Ukrajna viszont éppen a kritikus infrastruktúrájának felhőbe költöztetéséről döntött, mivel esetükben az adatközpontok fizikai sérülése jelent nagyobb kockázatot. Eközben az

CSÁNYI PÉTER, BANKSZÖVETSÉG

FÁBIÁN GERGELY, MNB

PECSENYE ROLAND, MAGYAR BANKHOLDING

FORRÁS: 123RF.COM

EU-ban szabályozói lépések történnek a felhő kockázatainak kezelésére (DORA, NISD2) és biztonsági tanúsításának egységesítésére (EUCS). Emiatt is fontos a felhőbe költöztetendő szolgáltatások tudatos, előre tervezett megválasztása”, fogalmazta meg Fábrián Gergely.

Ennek ellenére a nagy publikus felhőszolgáltató cégek (Amazon, Microsoft, Google) bevonása a pénzügyi szolgáltatásokba, valamint a határon átnyúló pénzügyi szolgáltatások sok országban elfogadott gyakorlata során olyan fokozott kiberbiztonsági- és koncentrációs kockázat is jelentkezik, amelyet nemcsak tagországi, hanem EU-szinten is kezelni szükséges.

„A felhőmegoldásokat használó szervezetek rendszereik működési biztonságát és stabilitását egy külső szolgáltatóra bízják. Így a megfelelő felhőmegoldásokat biztosító vállalat kiválasztása mindenképpen részletes kiértékelést követően történhet csak meg, hiszen innentől az adott bank sikeressége, valamint ügyfeleinek elégedettsége nagyban fog függeni a felhőszolgáltató által nyújtott megoldások minőségétől. Ez nagy különbséget jelent a korábbi működéshez képest, amire egy bank IT-szervezetének is fel kell készülnie, így nem elég csupán egy megbízható felhőmegoldást választani”, világította meg Csányi Péter.

Frigyre lép a felhő és a bankszektor a jövőben?

„Azt gondoljuk, hogy a felhő megoldások mindinkább előtérbe fognak kerülni, hiszen a bankok is keresik annak lehetőségét, miképp nyújtsanak kiváló szolgáltatásokat az ügyfelek számára a lehető legalacsonyabb működési költségek mellett. Azonban meglátásunk szerint egy teljes bank működéséhez kapcsolódó minden tevékenység nem fog a felhőbe költözni, hiszen vannak olyan kritikus megoldások, amelyek technológiai, szabályozási, vagy egyéb okok miatt nem lesznek alkalmasak külső

felhőszolgáltatásban való futtatásra”, mondta Csányi Péter, aki azzal folytatta, hogy véleménye szerint a bankszektor az elkövetkező 1-3 évben leginkább a kollaborációs, valamint a csoport szintű működést támogató megoldásokat fogja igénybe venni.

Középtávon tovább erősödhet a felhőszolgáltatások igénybevétele, azonban látva az elmúlt hetek eseményét, a pénzintézeteknek is át kell gondolni, hogy egyes, válsághelyzetben bevezetett szankciók (például a nemzetközi internet korlátozása vagy lekapcsolása) milyen hatással lehet a napi működésükre.

Fábrián Gergely szerint a kapcsolattartás egyre inkább az online térbe kerül át, emiatt a termékek online elérhetősége általánossá válhat, ami támogatja a pénzügyi mélyülést. Így az adatoknak kiemelt szerepe lesz: a bankoknak automatizáltan és minél szélesebb körben kell elektronikus úton hozzáférniük az ügyféladatokhoz. „A minél több adat magával hozza a felhő mellett a mesterséges intelligencia szerepének növekedését is. Izgalmas, de most még egzotikus téma a blokklánc térnyerése a háttérrendszerekben. A folyamatokban a szabályozóknak továbbra is kiemelt szerepük lesz, de már nemcsak a támogató szabályozások kialakítása kapcsán, hanem maguk is innoválhatnak, például digitális jegybankpénz bevezetése útján”, mondta.

„Nem gondolom, hogy a száz százalékos felhőbe költözés elérhető, inkább egy hibrid felállásban hiszek, amely megtartja a korábbi technológiák előnyeit és ötvözi azokat a felhőalapúsággal. Számtalan olyan kihívás van, amelyek miatt a piac lassabban mozdul, egyik ilyen a szabályozói környezet, illetve az adatbiztonsággal kapcsolatos kérdések, félelmek. Ezért fontos a példamutatás, amelynek a Bankholding az élére állt, és a szabályozói oldallal együttműködve töri az utat a piac számára”, mondta Pecsénye Roland.

Kiss Franciska